

Onko piispalla virkaa?

Usein näkee, että seurakunnan vanhimpiin yhdistetään nimike virka. Raamatun uusista suomennoksista ei löytyne tuollaista käytäntöä. Vuoden 1939 käännöskin tekee niin vain kerran. Sen suomentaja on lisännyt tekstiin sanan virka, muuttaessaan sanan ”kaitsijaksi” (episkopes) muotoon ”kaitsijan virkaan” (1. Tim. 3:1)

Paitsi kaitsijat, kyseinen luku mainitsee seurakuntapalvelijat. Sanaksi ”seurakuntapalvelija” käännetään sana ”diakono”, joka kyseisessä käännöksessä yleisesti suomennetaan sanalla ”virka”. 1. Kor. 12. 5:n mukaan: ”seurakuntavirat ovat moninaiset” (diareseis diakonion eisin). Tuon luvun virkojen luettelossa ei mainita vanhinta eli kaitsijaa.

Hyvän hallintotavan periaatetta mukaillen voisimmekin rinnasta vanhimmiston tässä suhteessa osakeyhtiön, yhdistyksen tms. johtokuntaan eli hallitukseen. Sellaisen jäsenyys ei ole virka, vaan tuo toimielin ottaa, paimentaa ja erottaa yhteisön viranhaltijoita.

Hallituksen jäsenet valitaan vaaleilla, mutta seurakunnan kaitsijat asettaa Pyhä Henki. Rekisteröidyn yhdistyksen hallituksen varsinainen tehtävä on vain yhdistyksenkokouksen päätösten toteuttaminen, noudattaen yhdistyksen sääntöjä ja Suomen Lakia. Seurakunnan vanhimmiston sen sijaan kaitsee seurakuntaa ja sen toimijoita, ohjeenaan Jumalan Sana. Teokratia ei ole demokratia.

Helluntaiherätyksenkin piirissä on esitetty käsitys, että presbyterisen johtamisjärjestelmän vaihtoehtona esiintyisi episkopaalinen eli piispallinen järjestys, jossa valta ja vastuu on yhden henkilön käsissä. Paavali ei näytä käsittävän asiaa noin. Kutsuttuaan luokseen Efesoksen seurakunnan vanhimmat (presbyterius), hän sanoi heille ”Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi (episkopos, piispa), paimentamaan (poimainein) Herran seurakuntaa.” (Ap. t. 20:28).

Paavaliin vedoten myös Luther edellyttää, että jokaisessa kaupungissa (kaupunkiseurakunnassa) on useita piispoja, koska Paavali pitää piispoja ja vanhimpia samoina henkilöinä (Messun väärinkäytännöstä s. 298).

Luther vetoaa siis Paavaliin, joten meidänkään ei tarvitse vedota Lutheriin tai viitata katolisen tradition erilaisiin tulkintoihin vaan suoraan Uuden testamentin teksteihin. Ne ohjaavat Uuden liiton seurakuntaa ylipaimenen Jeesuksen Kristuksen seuraamisessa.

Reijo Siipola